

Byggvalet 2026:

– Så vill partierna förbättra
klimatanpassningen.

Foto: © Johnér

BYGGFÖRETAGEN

Partierna vill se ökat statligt ansvar för klimatanpassning

Samhällets kostnader för klimatrelaterade skador är väsentligt högre än kostnaderna för de förebyggande åtgärderna. Byggföretagen har frågat riksdagspartierna om hur klimatanpassningen kan förbättras.

- Det är en olycklig föreställning att klimatanpassning inte får kosta staten något, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Enligt Byggföretagen måste ansvaret för klimatanpassning delas mellan politiker, myndigheter, byggherrar och fastighetsägare.

- Vi kan inte ha en lagstiftning som ensidig missgynnar någon part, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Byggföretagen kommer att följa upp partiernas enkätsvar under kommande mandatperiod.

- Branschen behöver syna politiken. Det finns ett glapp mellan de stora ambitionerna kring samhällsbygget och vad som faktiskt genomförs, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen

Tre prioriterade reformer för en förbättrad klimatanpassning:

- **Större statligt ansvar för klimatanpassningsåtgärder.**

Långsiktiga klimatanpassningsåtgärder måste huvudsakligen bekostas av det offentliga, inte enskilda utvecklingsprojekt.

- **Ökad kommunal VA-beredskap.**

Robusta VA-system är en förutsättning för en god utveckling av städer och områden. Den låga förnyelsetakten i VA-nätet leder till ökade krav på utredningar i planprocessen och att samhällen hindras från att utvecklas där människor faktiskt vill bo. Därför är det viktigt att kommuner har en VA-beredskapsplan med tillhörande investeringsplan för att främja transparens och förutsägbarhet.

- **Kommunalt kunskapslyft för klimatanpassning.**

Kommunerna har ett lagstadgat ansvar att planera för klimatrisker, men implementeringen brister och många saknar kunskap om lokala risker. Ett kunskapslyft krävs för att säkerställa en jämn kompetensnivå över landet kring naturkatastrofer och klimatrelaterade risker. Genom att inkludera entreprenörer i forum och dialogtytor som drivs av länsstyrelser, kommuner och andra offentliga aktörer kan den operativa kapaciteten i klimatanpassningsarbetet stärkas.

Klimatförändringarna synliggör samhällets sårbarhet.

Vill ert parti att det offentliga tar ett större ansvar för klimatanpassningsåtgärder som idag bekostas av enskilda utvecklingsprojekt?

Socialdemokraterna

Samhället behöver vidta åtgärder för att stärka vår beredskap mot klimatförändringarna. Regeringen och Sverigedemokraterna har dragit ned på stödet för arbetet med klimatanpassning hos länsstyrelserna och Myndigheten för civilt försvar. Två tredjedelar av kompetensen hos länsstyrelserna har tvingats sluta och påbörjade projekt lagts ned. Om Sverige inte sätter in åtgärder för klimatanpassning i tid så riskerar kostnaderna att bli väldigt höga.

Sverigedemokraterna

Stärk samhällets beredskap mot skyfall, översvämningar och vattenrelaterade kriser genom nationell samordning, tydligare ansvar och riktlinjer för kommunal planering. Kostnader ska inte bara skjutas över på enskilda byggprojekt om åtgärderna har bred samhällsnytta. Principen bör vara: Staten och kommunerna ska ta större ansvar för övergripande klimatanpassning och infrastruktur, medan exploitörer ansvarar för det som direkt hör till det egna projektet.

Moderaterna

Klimatanpassning är viktigt. Staten bör framför allt se till att regelverken är ändamålsenliga och inte hindrar klimatanpassning. Fastighetsägarna och kommunerna har dock huvudansvaret för klimatanpassningen då de äger lejonparten av marken.

Vänsterpartiet

Klimatanpassad infrastruktur, som skyddsvallar eller dagvattenhantering, måste i högre grad ses som samhällsinfrastruktur. Därför bör det offentliga ta ett större ansvar. Vi föreslår bland annat ökade statliga medel till länsstyrelsernas och Myndigheten för civilt försvarsarbete med klimatanpassning – och ett nytt statligt stöd till kommuner för klimatanpassade städer.

Centerpartiet

Det offentliga behöver bistå med övergripande planering så att klimatrisker synliggörs och kan förebyggas. Finansiering av särskilda insatser kan också behövas – men för nyproduktion behöver den som exploaterar ta huvudansvaret

Kristdemokraterna

Klimatanpassning är i grunden ett gemensamt ansvar. Det offentliga behöver ta en tydlig roll i att skapa robusta system, planering och förutsättningar för att möta ett förändrat klimat. Samtidigt är det viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig - så att åtgärder genomförs kostnads-effektivt och med hänsyn till både statens, kommunernas och den enskildes roller.

Miljöpartiet

Det offentliga ska ta ett större ansvar för klimatanpassningsåtgärder, inte minst i bebyggd miljö. För att klimatanpassa krävs både expert-stöd och långsiktig finansiering. Därför måste politiken ta ett större ansvar för att tillgodose behoven.

Liberalerna

Klimatanpassning är ett gemensamt samhällsansvar. Staten och kommunerna behöver ta ett större ansvar för övergripande skydds-åtgärder. Kostnader ska fördelas på ett sätt som inte hämmar nödvändiga investeringar och bostadsbyggande. För att mer privat kapital ska investeras i klimatomställningen ska ett klimat-investeringsavdrag för företag införas - samt innovationspriser införas där upptäckter och uppfinningar som minskar utsläppen belönas.

Vi finns över hela Sverige!

Byggföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag verksamma på den svenska byggmarknaden.

Våra kontor finns från norr till söder och ger medlemmar lokal tillgänglighet och service.

Byggföretagen

Adress Box 5054,
102 42 Stockholm
Telefon: 08-698 58 00
Fax: 08-698 59 00
Mail: info@byggforetagen.se
Webb: www.byggforetagen.se

BYGGFÖRETAGEN